

บทที่ 2

การเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกา

เมื่อเราศึกษาการเมืองการปกครองของสหรัฐอเมริกานั้น เรากำลังศึกษาถึงประเทศที่มีขนาดใหญ่โตมากทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และขนาดพื้นที่ในทางภูมิศาสตร์ด้วย

คำว่า America มาจากชื่อนักเดินเรือชาวอิตาลีที่ชื่อ Amerigo Vespucci ผู้ซึ่งเขียนบรรยายถึงโลกใหม่ซึ่งหมายถึงทวีปอเมริกา แต่ผู้ที่เดินทางไปค้นพบทวีปอเมริกานั้นคือ Christopher Columbus รวมทั้งนักเดินทางคนอื่น ๆ คือ Vespucci ด้วย

ประเทศสหรัฐอเมริกา นับเป็นประเทศใหม่ในโลกยุคใหม่คือ เริ่มต้นจากปี 1760 และมีประวัติศาสตร์การสร้างชาติไม่ยาวนานเมื่อเทียบกับประเทศในทวีปยุโรปเหนือและในทวีปเอเชียบางประเทศ แต่ถ้ามองจากอายุของรัฐธรรมนูญอเมริกันแล้ว สหรัฐอเมริกากลับเป็นประเทศที่มีรัฐธรรมนูญใช้มานานที่สุด คือนับตั้งแต่ปี 1791 ในขณะที่หลายประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปนั้นมีรัฐธรรมนูญใช้ในช่วงศตวรรษที่ 19 นี้เอง เช่น สวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก และสวิตเซอร์แลนด์ เป็นต้น ไม่นับประเทศอังกฤษซึ่งไม่มีรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยเฉพาะ

นอกจากนั้น ระบบการเมืองการปกครองภายในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ยังมีความเปลี่ยนแปลงในระดับกลาง คือการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ขาดตอนหรือการพลิกผันอย่างชนิดหน้ามือเป็นหลังมือในทันทีทันใด สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่เลิกทาสล่าช้าที่สุดในยุคสมัยใหม่ แต่คนอเมริกันนั้นต่อต้านระบบอาณานิคมมาตั้งแต่ต้น เพราะผู้ที่อพยพมาตั้งรกรากและเริ่มต้นประวัติศาสตร์การสร้างชาติในดินแดนใหม่นั้นเป็นผู้ที่ต้องการความเป็นอิสระ และหลีกเลี่ยงการปกครองที่ควบคุมวิถีชีวิตที่เป็นอยู่ในประเทศเดิมของตนนั่นเอง

การที่สหรัฐอเมริกานับว่าเป็นขั้วโลกในทางเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันนี้ ก็เพราะจุดเริ่มต้นในประวัติศาสตร์นั้นมาจากการที่กลุ่มคนที่อพยพเข้ามาในทวีปอเมริกานั้นเป็นคนยุคใหม่ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เริ่มเกิดขึ้นแล้วมีการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องจักรกลต่าง ๆ

พร้อม ๆ กับการอพยพมาอยู่ในดินแดนใหม่ ซึ่งมีทั้งความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอิสระ และมีความเจริญในทางความคิดเกิดขึ้นแล้ว จึงเปรียบเสมือนการปลูกพืชพันธุ์ชนิดดีลงใน แผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ และด้วยความรู้ความสามารถในทางวิชาการย่อมทำให้ได้รับผล สำเร็จอย่างงดงาม ประวัติการสร้างชาติของคนอเมริกันจึงประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยม แม้ว่าจะยังมีปัญหาสังคมอยู่ ก็ตาม เช่น ปัญหาการเหยียดผิว (ทั้งผิวดำและผิวเหลือง) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีรายได้และระบบการผลิตคิดเป็นสัดส่วนครึ่งหนึ่งของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคหลังสงครามโลก สหรัฐอเมริกาจึงเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ ประเทศอื่น ๆ นั้นต้องอยู่ในภาวะฟื้นฟูจากการสงคราม ในปี 1978 สหรัฐอเมริกามีสัดส่วน ผลผลิตของโลกอยู่ถึง 25% คนอเมริกันมีรายได้ต่อหัวโดยเฉลี่ยสูงสุดในโลก ประเทศ สหรัฐอเมริกามีระบบการเมืองการปกครองประเทศที่นับว่ามีขนาดใหญ่เป็นอันดับสี่ของ โลก ถ้ามองจากขนาดพื้นที่เพียงด้านเดียวประเทศที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่กว่าก็คือ สหภาพ โซเวียต แคนาดา และจีน และถ้ามองจากจำนวนประชากรแล้วจะหมายถึง จีน อินเดีย และสหภาพโซเวียต

ดังนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเป็นประเทศที่มีความสำคัญ ทั้งในแง่ที่ว่ามิขนาดพื้นที่ ใหญ่มาก มีความสามารถในทางเศรษฐกิจในระดับผู้นำโลก และมีระบบการเมืองการ ปกครองที่มีความมั่นคงทั้งในระดับภายในประเทศและประสบความสำเร็จในการดำเนิน นโยบายในระดับระหว่างประเทศ ความสำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นก็คือ การ ดำเนินนโยบายต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา นั้นจะมีผลกระทบต่อโลกได้ทั้งในทางบวกและทาง ลบ เช่น การดำเนินการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจภายใต้แผนการที่เรียกว่า Marshall Plan (ใน ปี 1948-1952) มีผลทำให้ยุโรปตะวันตกสามารถฟื้นตัวขึ้นมาได้

1. ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกา

การอพยพของคนในยุโรปเข้ามาสู่ทวีปอเมริกาด้วยเหตุผลสำคัญคือ ความไม่พอใจ ในระบบการปกครองของประเทศเดิมของตนจึงไปตั้งรกรากในถิ่นฐานใหม่

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการจัดระบบการเมืองการปกครองในยุคใหม่ก็ คือ การค้นพบในทางวิชาการใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นพบระบบสุริยจักรวาลโดย

โคเปอร์นิคัส (Copernicus) ได้ทำให้คนในโลกยอมรับเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์ ว่าเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ ในทางสังคมวิทยานั้นก็คือการรู้จักใช้เหตุผลในทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกัน และเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้เหตุผลในทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยขึ้น

การที่คนเราใช้เหตุผลอย่างเป็นประชาธิปไตยขึ้นมาในยุคดังกล่าวนั้นก็ยุคเดียวกับที่กลุ่มผู้อพยพที่เดินทางไปตั้งรกรากในทวีปอเมริกา การสร้างประเทศใหม่ร่วมกันจึงเกิดขึ้นอย่างเป็นประชาธิปไตย

ระบบการเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกาเป็นเสมือนประดิษฐกรรมของนักคิดทางรัฐศาสตร์ที่ร่วมกันคิดค้นขึ้นมา ประกอบด้วยเหตุผลหลักการและวิธีการ เพื่อให้ระบบการปกครองใหม่นี้อยู่ได้ โดยไม่ได้มาจากความต้องการหรืออำนาจของผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งใดเพียงฝ่ายเดียวแต่เป็นสิ่งที่เกิดจากความคิดร่วมกันของคนที่มีความสามารถหลายคนในยุคนั้น ได้แก่ Franklin, Jefferson, Hamilton, James Wilson และ Madison เป็นต้น ประวัติศาสตร์การเมืองอเมริกาจึงไม่เคยประสบกับยุคเผด็จการมาเลยโดยตลอด และเริ่มต้นด้วยการเป็นประเทศในระบบสหพันธรัฐเป็นประเทศแรก

กลุ่มนักคิดเหล่านี้เรียกได้ว่าเป็นผู้สร้างระบบสหพันธรัฐขึ้น โดยมีลักษณะสำคัญอยู่ที่การสร้างรัฐบาลและการปกครองใช้หลักการและเหตุผลของการอยู่ร่วมกันซึ่งนับเป็นศาสตร์ของการปกครองอย่างหนึ่ง เรียกว่าเป็นกลุ่มนักคิดในทางสังคมรัฐศาสตร์ (the science of government social scientists) ที่สำคัญด้วย

จุดแรกที่มีมองเห็นในทางประวัติศาสตร์ก็คือ การที่มีคนอพยพจากต่างถิ่นเข้ามาอยู่ในทวีปอเมริกานับเป็นจำนวนล้านคน และต่างก็เข้ามาอยู่ในดินแดนใหม่หรือโลกใหม่ในฐานะของอาณานิคมของอังกฤษในระยะแรก ๆ นั้น ทำให้ทุกคนคิดถึงอำนาจอิสระที่ตนควรจะมี และต่อต้านระบบอาณานิคมที่มีอยู่ในขณะนั้น การแสวงหาเสรีภาพ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และเป็นอิสระต่อกันด้วยนั้น จึงเป็นแนวคิดหลักของผู้คนจำนวนล้านคนที่มาอยู่ในดินแดนใหม่นี้

บรรพบุรุษของชาวอเมริกันในปัจจุบันนี้ประมาณหนึ่งในสามเป็นคนที่อพยพมาจากต่างถิ่น สหรัฐอเมริกาจึงประกอบด้วยผู้คนที่มาจากการอพยพย้ายถิ่นเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นดินแดนทวีปอเมริกายังกว้างใหญ่ไพศาลและอุดมสมบูรณ์ คนอเมริกันสามารถ

เคลื่อนย้ายไปตั้งรกรากในที่ต่าง ๆ ได้ไม่ยากทำให้สังคมอเมริกาไม่มีลักษณะการฝังตัวหรือการแบ่งกลุ่มในเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีอย่างชัดเจน คนอเมริกันมีวิถีชีวิตและธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนแนวคิดที่คล้ายคลึงกันโดยทั่วไป สภาพเหล่านี้ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีปัญหาการต่อสู้ในเรื่องชาติพันธุ์

นอกจากนั้น คนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาโดยทั่วไปนั้นมีความรู้ อ่านออกเขียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ในยุคศตวรรษที่ 18 คนที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาจึงต่างก็รู้หนังสือกันเป็นส่วนใหญ่และขวนขวายที่จะเข้าใจกันและกันด้วยแม้จะกระจายไปอยู่ในที่ต่าง ๆ และจัดระบบการปกครองตนเองโดยอิสระก็ตาม นับว่าเป็นประเทศที่มีคนรู้หนังสือมากที่สุดเมื่อเทียบกับคนในยุโรปในยุคเดียวกันผลที่สำคัญในเรื่องนี้ก็คือคนอเมริกันมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดมาตั้งแต่ต้น เพราะสามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ด้วยภาษาเดียวกัน และต่างก็พยายามที่จะทำความเข้าใจและตกลงร่วมกันทั้งนี้ก็เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองไว้นั่นเอง การที่คนในสังคมมีส่วนร่วมในสังคมมากเท่าไร สังคมนั้นก็จะมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงมากขึ้นเพียงนั้น ประเด็นนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ระบบการเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จได้อย่างถาวร

ระบบสหพันธรัฐเป็นระบบที่เปิดกว้างสำหรับประชาชนในระดับท้องถิ่นที่จะปกครองดูแลรับผิดชอบตนเองได้อย่างเต็มที่ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าพื้นที่อันกว้างใหญ่ไพศาลในสหรัฐอเมริกามีความอุดมสมบูรณ์โดยทั่วไป ผู้คนต่างอพยพไปตั้งรกรากถิ่นฐานและสร้างบ้านสร้างเมืองโดยอิสระ การวางรากฐานต่าง ๆ ของสังคมไม่ต้องถูกบีบบังคับด้วย ระบบการปกครองระบบดั้งเดิม สามารถปรับระบบการปกครองในระดับท้องถิ่นของตนได้ตามความเหมาะสมและตามสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ไม่ต้องถูกบีบบังคับโดยผู้ปกครองอำนาจฝ่ายปกครองหรือระบบทางศาสนา ผู้ที่อยู่อาศัยในที่ที่อยู่นี้ต่างก็เป็นเจ้าของกิจการ เจ้าของที่ดิน หรือเป็นชาวนา และเกษตรกรที่ทำงานในที่ดินของตนเองโดยตรง ความเป็นอยู่ระดับพื้นฐานที่เป็นอิสระเช่นนี้ทำให้คนในสังคมสามารถแสวงหากิจการสิ่งใหม่ ๆ ได้โดยเสรี และสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเองได้เร็วขึ้น

เมื่อสังคมมีความก้าวหน้ามากขึ้น มีการขยายตัวของสังคมออกไปอย่างกว้างขวางไม่มีอุปสรรคในการขยายขอบเขตพื้นที่ ไม่มีระบบอำนาจรัฐเข้ามาก้าวก่าย การเกษตร อุตสาหกรรม

กรรม เหมือนแร่ต่าง ๆ ตลอดจนระบบการคมนาคมก็เป็นไปโดยระบบเอกชนซึ่งดำเนินกิจการต่าง ๆ เองโดยไม่ได้อาศัยระบบอำนาจรัฐเข้ามาจัดทำให้

ในช่วงของการสร้างชาติระยะแรกที่กล่าวมานี้ เป็นช่วงของการอพยพย้ายถิ่นจากคนจากทวีปยุโรปซึ่งเป็นคนระดับที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่โดยทั่วไป สังคมจึงมีความเจริญอย่างรวดเร็ว การขยายตัวและการหลั่งไหลเข้ามาของเงินทุนจากยุโรปเข้ามามากยิ่งขึ้น และเป็นจุดที่ทำให้มีการนำแรงงานทาสเข้ามาในสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี 1775 ถึง 1875 และเป็นปัญหาสำคัญของสหรัฐอเมริกาต่อมาอีกยาวนาน

ในช่วงศตวรรษที่ 19 นี้ เงินทุนจากยุโรปที่หลั่งไหลเข้ามาลงทุนในสหรัฐอเมริกานั้น ดูเหมือนว่าจะมีมากกว่าที่เงินสหรัฐอเมริกาได้นำออกไปช่วยเหลือในประเทศต่าง ๆ ในช่วงศตวรรษที่ 20 ด้วยซ้ำ เงินทุนเหล่านี้ถูกนำไปใช้เพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยตรง โดยไม่ต้องใช้จ่ายเพื่อชนชั้นปกครองกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือค่าใช้จ่ายทางการทหารแต่อย่างใด เป็นเงินทุนเพื่อสร้างผลกำไรเพียงประการเดียว

ในส่วนของแรงงานผิวดำ ซึ่งถูกนำเข้ามาขายในสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นระบบนั้น มาจากทวีปอาฟริกาโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ แรงงานเหล่านี้ถูกนำมาในฐานะของทาสแรงงานมิใช่ในฐานะของผู้อพยพมาตั้งรกรากเหมือนกลุ่มที่มาจากยุโรปในช่วงแรก แรงงานทาสเป็นกลุ่มคนที่ต้องกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการผลิต โดยไม่ได้รับประโยชน์จากธุรกิจต่าง ๆ เหล่านั้นในฐานะของคนที่มีส่วนในการผลิตและทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าหรือมีกำไร ทาสแรงงานจะถูกเอาเปรียบด้วยค่าจ้างแรงงานราคาถูก ความร่ำรวยทางธุรกิจสหรัฐอเมริกาในยุคนี้ จึงมาจากการเอารัดเอาเปรียบคนงานผิวดำ (exploitation) หรือเสมือนกับการทะเลาะลูกของทาสแรงงานผิวดำ

การเลิกทาสในสหรัฐอเมริกาจึงเป็นปัญหาใหญ่และมีความรุนแรง เพราะเป็นเรื่องที่ขัดผลประโยชน์ทางธุรกิจของคนผิวขาวจำนวนมาก รวมถึงความขัดแย้งทางความคิดและความเชื่อในเรื่องความแตกต่างของคนที่มีผิวไม่เหมือนกัน แม้ว่าประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) จะได้ต่อสู้จนเลิกทาสได้สำเร็จก็ตาม แต่ปัญหาสังคมที่ยังเป็นปัญหาใหญ่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาในทุกวันนี้ก็คือ ปัญหาการเหยียดผิว (racial discrimination) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ คนผิวดำ

สงครามกลางเมือง

สงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกา (American Civil War, 1861-1865) เป็นสงครามระหว่างกลุ่มรัฐทางเหนือ และรัฐทางใต้ซึ่งแตกเป็นสองฝ่าย หรือระหว่างฝ่าย United States of America (The Union) และฝ่าย Confederate States of America (The Confederacy) สงครามซึ่งมาจากปัญหาขัดแย้งเรื่องทาส

รัฐทางใต้ 11 รัฐคือ กลุ่ม Confederacy ต้องใช้แรงงานทาสในไร่ฝ้ายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจหลักของทางใต้ มีสัดส่วนถึงร้อยละ 57 ของสินค้าส่งออกของอเมริกาขณะนั้น ในขณะที่รัฐทางเหนือได้ห้ามการใช้ทาสแล้ว แต่รัฐทางเหนือเป็นเขตอุตสาหกรรม คนทางเหนือเป็นคนอพยพมาจากยุโรปส่วนใหญ่และทำงานในระบบอุตสาหกรรม และขยายเขตไปทางฝั่งตะวันตก

ผลจากการที่คนส่วนใหญ่อ่านหนังสือออกจึงทำให้คนมีส่วนร่วมทางการเมืองมื่ออยู่ มาก ดังจะเห็นได้จากกรณีนี้หนังสือนิยายของ Harriet Beecher Stowe ชื่อเรื่อง กระท่อมของลุงทอม (Uncle Tom's Cabin) ทำให้เกิดความสำนึกในเรื่องระบบทาส เป็นนิยายที่แพร่หลายและสร้างแรงผลักดันทางความคิดเกี่ยวกับในเรื่องทาสและการทำแท้งด้วย เป็นแรงกระตุ้นส่วนหนึ่งในปัญหาสงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ด้วย

กลุ่มต่อต้านระบบทาสได้จัดตั้งพรรคการเมืองชื่อ พรรคริพับลิกัน (Republican Party) และเป็นพรรคระดับชาติ ในปี 1856

ลินคอล์น เห็นว่าระบบทาสนั้นผิดทั้งในด้านศีลธรรม ในด้านสังคมและ ในด้านการเมือง ในขณะที่ ลูกลาส (Douglas) ซึ่งเป็นคู่แข่งทางการเมืองขณะนั้น เห็นว่าเป็นอำนาจอธิปไตยของประชาชนที่จะตัดสินว่าจะมีระบบทาสหรือไม่

ลินคอล์น จากพรรคริพับลิกันได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีในปี 1860 การสงครามระหว่างกลุ่มฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้เริ่มต้นในวันที่ 12 เมษายน 1861 และสิ้นสุดลงในเดือนพฤษภาคม 1865 ผลของสงครามได้สร้างความเสียหายอย่างมาก ผู้คนล้มตาย ในการสงครามไปถึงประมาณ 6 แสนคน นับเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้คนอเมริกันตายมาที่ สุดเมื่อ

เปรียบเทียบกับสงครามทุกครั้งที่คนอเมริกันมีส่วนร่วมอยู่ด้วย แม้กระทั่งในสงคราม
เวียดนาม (1959-1975) ด้วย

ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการฟื้นฟูประเทศสูงถึง 200 เท่าของค่าใช้จ่ายของรัฐบาลใน
ช่วงก่อนสงคราม ไม่นับถึงความเสียหายในธุรกิจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงสงคราม โดยเฉพาะ
รัฐทางใต้ซึ่งเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ การสร้างชาติและฟื้นฟูประเทศภายหลังสงครามครั้งนี้กินเวลา
นานถึง 12 ปี การประกาศกฎหมายเลิกทาสมีขึ้นในต้นปี 1865 และมีผลในวันที่ 18
ธันวาคม 1865 สงครามครั้งนี้ไม่ได้ทำให้คนผิวดำได้รับสิทธิเท่าเทียมคนผิวขาวในทันที
ทันใด แต่ก็ได้ทำให้ทาสผิวดำได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระถึง 4 ล้านคน รัฐทางเหนือและ
รัฐทางใต้ไม่ได้รวมกันได้ในทันทีที่สงครามสิ้นสุดลงเช่นกัน การแก้ปัญหาทั้งสองประการนี้
ใช้เวลาอีกหลายปี หลังจากสงครามครั้งนั้น

การวางรากฐานทางการปกครอง

จากภาพประวัติศาสตร์ดังกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐ
อเมริกาก็คือระบบธุรกิจที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การสร้างระบบการปกครองใน
สหรัฐอเมริกาก็จำเป็นต้องมีการวางกฎเกณฑ์ที่จะปกป้องระบบธุรกิจต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นสำคัญ
การวางมาตรการในทางกฎหมายมักจะคำนึงถึงสภาพในทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นอยู่
หรือกำลังจะเกิดขึ้นในขณะนั้น การสร้างระบบการเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกาก็
ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์และความเหมาะสม รวมทั้งตามแนวคิดที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย
เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างระบบสาธารณูปโภคในสังคมนั้น ๆ ได้แก่การจัดให้มี
ระบบการเดินรถไฟ, การสร้างมหาวิทยาลัย, ขอบเขตการปกครองท้องถิ่น, ขอบเขตการ
ปกครองเขตเมือง, เขตเทศบาล การกำหนดหลักเกณฑ์ในทางสังคมและศาสนา, สิทธิของ
คนงาน, สหภาพแรงงาน, สังคมครอบครัว ฯลฯ ตัวอย่างเช่น ในอดีตนั้นเคยมีกฎหมายห้าม
ดื่มสุรา หรือแม้แต่การผลิตสุราก็ถือเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่งด้วย ปัจจุบันนี้เปลี่ยนไปแล้ว
เช่นนี้ เป็นต้น

การออกกฎหมายเหล่านี้อยู่ภายใต้ระบบรัฐในระดับมลรัฐ คือไม่ใช่กฎหมายระดับ
ชาติ แต่ละมลรัฐจะเป็นผู้ออกกฎหมายเหล่านี้ขึ้นบังคับใช้ภายในรัฐของตนเองเท่านั้น

กฎหมายที่บังคับใช้ภายในแต่ละมลรัฐจึงมีลักษณะแตกต่างกันไปได้ และถือเป็นอำนาจที่ก้าว
ก้าวกันไม่ได้ แม้แต่ระดับรัฐบาลกลาง ถ้าหากรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐไม่ได้กำหนด
ขอบเขตอำนาจดังกล่าวไว้ให้กับรัฐบาลกลาง

ลักษณะการออกกฎหมายหรืออำนาจนิติบัญญัติในสหรัฐอเมริกา นั้นจึงไม่มีบทบาท
ที่โดดเด่น หรือมีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะสหรัฐอเมริกาเป็นระบบสังคมที่เปิดกว้างและ
ซับซ้อน เน้นความเป็นอิสระในการปกครองตนเองในแต่ละระดับอย่างมาก นับตั้งแต่หน่วย
การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจออกกฎหมายขึ้นใช้ในระดับท้องถิ่น (ที่เรียกว่า Home
Rule) แต่อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายของระดับมลรัฐ ส่วนการออกกฎหมายของระดับมลรัฐ
นั้นก็ไม่ได้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ไว้ครบถ้วนทุกเรื่อง บางเรื่องที่อาจสร้างปัญหาที่อาจไม่
นำมาพิจารณา หรือบางเรื่อง que เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์กับกลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่ม
ธุรกิจ ในเขตของตนก็จะหยิบยกขึ้นมาเพื่อร่างกฎหมายให้เกิดประโยชน์ขึ้นมาก็ได้ ดังนั้น
นักการเมืองก็จะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการผลักดันกฎหมายต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ใน
ทางการเมืองในเขตของตน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการออกกฎหมายกำหนดคนโอบาย ผังเมือง, การ
ควบคุมการก่อสร้างอาคาร, การกำหนดอัตราภาษี, นโยบายการเงิน, การสวัสดิการสังคม,
การเก็บ ค่าบริการสาธารณสุขประโยชน์ การออกกฎหมายเหล่านี้มีผลกระทบต่อฐานะความ
เป็นอยู่ ของคนในรัฐนั้น ๆ โดยตรง ฉะนั้น นักการเมืองในระดับมลรัฐจึงจะหยิบยกการ
พิจารณาร่างกฎหมายต่างๆ เท่าที่จะได้ประโยชน์ในทางการเมือง เช่น กระทบต่อคนหมู่มาก
หรือเป็นประเด็นสำคัญของรัฐนั้นๆ จะเรียกว่าเป็นลักษณะของการดำเนินนโยบายทางการเมือง
แบบวันต่อวันก็ว่าได้ แต่การดำเนินนโยบายทางการเมืองเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่
มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมืองโดยตรง เช่น ผลประโยชน์ในธุรกิจที่สำคัญๆ หรือโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งกลุ่มผู้มีรายได้สูง การออกกฎหมายบางชนิดสามารถพลิกผันระบบธุรกิจบางอย่างให้
กลายเป็นประโยชน์มหาศาลขึ้นมาทันทีก็ได้

ดังนั้น ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสหรัฐอเมริกา นั้น จึงไม่ได้หมายถึง
การติดตามการเมืองด้วยเหตุผลหลักการของอุดมการณ์ทางการเมืองโดยตรงแต่เพียงอย่าง
เดียว การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ กลุ่มผู้
สนับสนุนในทางการเมือง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในระดับปัจเจกบุคคล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีทั้งการรณรงค์ การสนับสนุนและด้วยการ ไปลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงแล้ว ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ การดำเนินการด้วยระบบเงินทุนสนับสนุนนักการเมืองนั้น ๆ โดยตรง กลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มธุรกิจรายใหญ่ ๆ อาจให้การสนับสนุนนักการเมืองเพื่อให้ได้รับชัยชนะ เช่น สนับสนุนค่าใช้จ่ายการหาเสียงทางสื่อต่าง ๆ ผู้สนับสนุนรายใหญ่ ๆ (เรียกว่า fat cats) นี้ เมื่อทำให้ได้รับชัยชนะแล้วนักการเมืองนั้นก็จะมีผลผลักดันร่างกฎหมายที่เป็นประโยชน์ในทางธุรกิจตอบแทน ซึ่งก็นับว่าได้รับประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่า

ระบบการมีส่วนร่วมด้วยการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองเช่นนี้ไม่เป็นสิ่งผิดปกติในระบบการเมืองอเมริกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับรัฐและระดับท้องถิ่นนั้นพบว่าเงินค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงจะได้รับจากผู้สนับสนุนรายใหญ่ ๆ ธุรกิจขนาดใหญ่หรือกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งคาดหวังการดำเนินนโยบายของนักการเมืองนั้น ๆ ที่จะผลักดันกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตน แต่ในทางปฏิบัติการลงทุนเพื่อสนับสนุนนักการเมืองไม่ได้เป็นไปอย่างเอิกเกริกหรือเปิดเผย หรือเป็นข้อผูกมัดโดยตรง ในระยะหลังมานี้ยังได้มีการออกกฎหมายที่จะจำกัดวงเงินและการให้เงินสนับสนุนในลักษณะดังกล่าวให้ลดน้อยลงด้วย

อย่างไรก็ตาม เงินและระบบธุรกิจนั้นมีส่วนสำคัญอยู่ในระบบการเมืองอเมริกันอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่าคนอเมริกันพูดจกกันด้วยภาษาเงิน แต่เงินก็ใช้ไม่ได้ผลเสมอไป การใช้เงินลงทุนในทางการเมืองมากกว่าไม่ได้ทำให้ชนะเลือกตั้งได้เสมอไป ได้ปรากฏแล้วว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีที่ใช้เงินมากกว่าหรือได้รับเงินสนับสนุนมากกว่าก็แพ้การเลือกตั้งหลายครั้ง (ดังเช่นการเลือกตั้งปี ค.ศ.1932,1936,1940,1944,1948,1960 และ 1964) ส่วนในปีที่ผู้ใช้จ่ายเงินมากกว่าและได้รับชัยชนะ (ในปี ค.ศ.1952,1956,1968 และ 1972

ในปี 1972 กลุ่มอุตสาหกรรมโคนมได้รวมตัวกันให้เงินสนับสนุนประธานาธิบดีนิกสันเพื่อให้ลงสมัครรับเลือกตั้งอีกสมัยหนึ่งด้วยจำนวนเงินถึง 425,000 ดอลลาร์ เพียงไม่นานหลังจากนั้นมาทีมงานของประธานาธิบดีก็สามารถเสนอขอขยายเพิ่มเงินอุดหนุนของรัฐบาลกลางอุดหนุนราคามันเพิ่มอีกเป็นผลให้ราคาขายของนมได้เพิ่มสูงขึ้นคิดเป็นรายได้รวมแล้วเท่ากับประมาณ 200 เท่าของเงินลงทุนที่อุตสาหกรรมโคนมได้ทุ่มเทเงินเพื่อการสนับสนุนนิกสันในครั้งนั้น แต่ทว่าในเวลาต่อมานิกสันก็ต้องลาออกจากตำแหน่งจากกรณีวอเตอร์เกตโดยไม่ได้ลงสมัครอีกสมัยหนึ่ง

เป็นต้น) ก็มาจากเหตุผลอื่นมากกว่าที่จะมาจากเหตุผลเรื่องการลงทุนการหาเสียงด้วยเงินมากกว่า โดยเฉพาะมักจะมาจากเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นและจากประสบการณ์ที่คนอเมริกันได้รับมีผลต่อการตัดสินใจได้มากกว่า เช่น ประเด็นที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านจริยธรรม เป็นต้น

2. โครงสร้างทางการเมืองปกครอง

ระบบการเมืองในสหรัฐอเมริกานั้นมีผลกระทบกว้างไกล ไม่ใช่แต่เฉพาะภายในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งก็นับว่าเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างขวางอย่างมากดังได้กล่าวมาแล้วเท่านั้น การเมืองในอเมริกามีผลกระทบต่อรัฐต่าง ๆ ในอเมริกา และมีผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ ในโลกอีกมากมาย เป็นผลกระทบทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ อีกหลายประเทศ

กลุ่มประเทศที่มีความผูกพันกับประเทศสหรัฐอเมริกาโดยตรง ได้แก่กลุ่มประเทศที่อยู่ในฐานะพึ่งพาทางเศรษฐกิจ และทางทหาร เช่น สาธารณรัฐโดมินิกัน, ไฮติ กลุ่มประเทศแถบอเมริกากลาง ในแถบเอเชีย ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ รวมไปถึงอิสราเอล และจอร์แดน เป็นต้น โดยเฉพาะประเทศที่มีความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ ประเทศที่มีการปกครองระบบเผด็จการต่าง ๆ และประเทศที่ไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับตนเองได้ การดำเนินนโยบายทางการเมืองในอเมริกาจึงมีผลกระทบต่อประเทศเหล่านี้โดยตรง หรือแม้แต่กลุ่มประเทศในทวีปยุโรป ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งนับว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจดีแล้วก็ตาม ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ทำให้การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงนั้นก็จะมีผลกระทบต่อประเทศเหล่านี้ด้วยเช่นกัน ระบบเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์นั้นมีผลกระทบต่อเนื่องถึงกันหมด ไม่มีใครอยู่โดยลำพังตนเองได้อีกต่อไปแล้ว ดันไม้ใหญ่ล้มลงเพียงต้นเดียวก็ทำให้ไม้เล็ก ๆ ดันหญ้า และสัตว์ป่าพลอยเดือดร้อนไปด้วยเช่นกัน การดำเนินนโยบายในทางการเมืองในอเมริกาจึงมีความสำคัญ เป็นเรื่องที่คุณสนใจและติดตามอยู่เสมอ และผลกระทบนั้นมีได้ทั้งด้านดีและด้านร้ายทั้งสองทาง

สิ่งที่เราควรทำความเข้าใจก็คือ กลไกทางการเมืองในสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างไร ใครเป็นคนตัดสินใจ อำนาจทางการเมืองถูกใช้ไปอย่างไรภายใต้กลไกระบบสหพันธรัฐ

ระบบสหพันธรัฐ

คงได้กล่าวมาแล้วว่าประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเริ่มต้นมาจากการที่มีผู้อพยพเข้ามาในดินแดนใหม่จากที่ต่าง ๆ กัน และตั้งรกรากอยู่ในดินแดนอันกว้างไกล และกระจัดกระจายไปทั่ว สิ่งที่เป็นพื้นฐานเดียวกันก็คือทุกคนแสวงหาความเป็นอิสระที่จะดูแล ปกครองตนเอง ต้องการอยู่ร่วมกัน โดยไม่ถูกควบคุมจำกัดอำนาจโดยผู้หนึ่งผู้ใด

ข้อสังเกตประการหนึ่ง ก็คือ แม้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีขนาดพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล คนอเมริกันซึ่งสืบเชื้อสายมาจากดินแดนอื่นแตกต่างกันก็ตาม แต่ในระดับของความเป็นคนอเมริกันแล้วกลับมีวิวัฒนาการที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ประเพณีนิยม หรือแนวความคิดทางสังคมและการเมือง ความคล้ายคลึงเหล่านี้ทำให้คนอเมริกันมีความผูกพันเชื่อมโยงกันได้ทั่วถึงโดยทั่วไป ไม่มีข้อแตกต่างหรือความขัดแย้งในทางสังคม ประเพณีหรือวัฒนธรรมจนกลายเป็นปัญหารุนแรงเหมือนในบางประเทศ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะคนอเมริกันนั้นมีลักษณะการเคลื่อนไหวอพยพย้ายถิ่นอยู่โดยทั่วไป วิถีชีวิตความเป็นอยู่ก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน เช่น ครอบครัว สังคม การกินอยู่ การศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจ สังคมโดยทั่วไปมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่อย่างเดียวกัน รายได้ มาตรฐานค่าครองชีพ ตลอดจนโอกาสทางการศึกษา และโอกาสในสังคมมีความเสมอภาคกันโดยทั่วไป คนอเมริกันส่วนใหญ่จึงอยู่ภายใต้ระบบสังคมเดียวกัน และเป็นความผูกพันของคนทั้งหมดมาตั้งแต่ต้น สภาพความผูกพันทางสังคมเช่นนี้มีมานานับตั้งแต่การสร้างประเทศก่อนการมีรัฐธรรมนูญด้วยซ้ำ ฉะนั้นการร่างรัฐธรรมนูญในสหรัฐอเมริกาจึงสร้างจากพื้นฐานสังคมที่เป็นอยู่ และเหมาะสมตามเหตุผลความต้องการของคนในสังคมนั้น ไม่ได้สร้างตามความคิดของผู้ปกครองคนหนึ่งคนใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ

รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา

รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา (ปี 1789) มีอายุกว่า 200 ปีแล้ว กลุ่มผู้ร่างรัฐธรรมนูญที่สำคัญคือ

George Washington

James Madison

George Mason

Edmund Randolph

Benjamin Franklin

James Wilson

Robert Morris

Roger Sherman

Oliver Ellsworth

Rufus King

The Constitutional Convention

เริ่มประชุม 25 พ.ค.1787 ประกอบด้วย

ผู้แทน 12 รัฐ จำนวน 55 คน มี

George Washington เป็นประธาน

กรรมการร่าง

รัฐธรรมนูญประกอบด้วยบทนำและ 7 มาตรา

มีการปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว 27 ครั้ง

ครั้งสุดท้ายสุดท้ายเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 1992

หลักการสำคัญของระบบการปกครองในสหรัฐอเมริกามี 2 ประการคือ ระบบสหพันธรัฐ (Federalism) และการแยกอำนาจ (Separation of Powers)

ระบบสหพันธรัฐนับเป็นสิ่งใหม่ที่น่าไปใช้ในสหรัฐอเมริกาและประสบความสำเร็จ ระบบสหพันธรัฐเป็นระบบที่ประกอบด้วยรัฐบาลสองระดับคือ รัฐบาลแห่งมลรัฐ (states governments) และรัฐบาลสหพันธรัฐ (federal government) หรือรัฐบาลแห่งชาติ (national government) ประชาชนจึงถูกปกครองด้วยรัฐบาลสองส่วน และรัฐบาลทั้งสองส่วนนี้เป็นอิสระต่อกัน

รัฐบาลทั้งสองส่วนนี้แบ่งแยกอำนาจในการปกครองออกจากกัน แต่อำนาจปกครองเหล่านี้ก็อยู่ในขอบเขตพื้นที่เดียวกัน ปกครองประชาชนกลุ่มเดียวกัน กรอบของอำนาจใน

การปกครองของรัฐบาลทั้งสองระดับนี้จะถูกกำหนดอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญของรัฐบาลแต่ละส่วนนั้น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการจะมิอยู่ในมลรัฐระดับแต่ละส่วนโดยตรงด้วย รัฐบาลระดับมลรัฐและรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐต่างก็มีรัฐธรรมนูญของตนเองที่แตกต่างกันไปโดยละเอียด การออกกฎหมายในแต่ละรัฐจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกันหมายความว่ารัฐธรรมนูญในสหรัฐอเมริกามีจำนวนเท่ากับจำนวนมลรัฐในสหรัฐอเมริกา และรวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐด้วยอีกหนึ่งฉบับ ในกรณีที่ยังมีอำนาจบางส่วนที่ยังคลุมเคลืออยู่ (residual powers) โดยไม่ได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญระดับใดก็ตาม ศาลสูงสหรัฐอเมริกาก็ได้ตีความไว้หลายครั้งให้เป็นอำนาจในส่วนของสหพันธรัฐ รัฐธรรมนูญในแต่ละมลรัฐจึงมีขอบเขตพื้นที่และขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญของตนเท่านั้น การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการตีความทางกฎหมายต่าง ๆ ของแต่ละรัฐจะเป็นไปโดยอิสระครบเท่าที่จะไม่ก้าวก่ายกระทบต่อฐานะของรัฐบาลมลรัฐอื่น หรือฐานะของรัฐบาลแห่งชาติด้วย ระบบสหพันธรัฐในสหรัฐอเมริกาจึงอยู่บนรากฐานของความเคารพเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ รัฐบาลแห่งมลรัฐของตนเอง รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐ และรัฐบาลแห่งมลรัฐอื่น ๆ ด้วย

รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐนั้นจะมีขอบเขตอำนาจในการปกครองโดยตรงไม่มากนัก แต่มีขอบเขตพื้นที่ครอบคลุมระดับประเทศ พื้นที่ในความรับผิดชอบที่กว้างขวางกว่า และเป็นความรับผิดชอบในฐานะของประเทศอันเป็นส่วนรวมของทุก ๆ รัฐ รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐมีเนื้อหาสาระไม่มากนัก ในทางปฏิบัติรัฐบาลแห่งชาติไม่ก้าวก่ายอำนาจของรัฐบาลมลรัฐเลยถ้าไม่ได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นอำนาจของรัฐบาลแห่งชาติ รวมไปถึงการไม่มีแม้กระทั่งอำนาจผูกขาดในเรื่องกองกำลังหรือกองทัพแห่งชาติด้วย ฉะนั้น รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐจึงไม่มีกองทหารของตนเองที่จะไปจู่กรณรัฐอื่น ๆ หรือบีบบังคับรัฐต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ ในด้านนิติบัญญัติก็เช่นกัน รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐไม่มีอำนาจผูกขาดในการออกกฎหมายบังคับรัฐอื่น ๆ ให้ออกกฎหมายตามที่รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐกำหนดได้ การที่รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐจะมีอำนาจในการทหาร หรือการออกกฎหมายได้นั้นจึงต้องเป็นอำนาจที่ได้รับมาจากระดับมลรัฐนั่นเอง ระบบนี้จึงเป็นการป้องกันมิให้รัฐบาลแห่งชาติผูกขาดอำนาจรัฐ

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ การที่ระบบการเมืองอเมริกันเปิดกว้างสำหรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่ผูกขาดหรือปิดกั้นความคิดเห็นที่ตรงข้ามหรือขัดแย้ง ความเห็นที่มีลักษณะตรงข้ามหรือฝ่ายค้านจึงมีได้ในทุกระดับ ใครจะคิดเห็นอย่างไรต่อรัฐก็ได้ แต่ความคิดในเรื่องระบบสหพันธรัฐก็ยังคงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ก็เพราะในระดับพื้นฐานของสังคมอเมริกันนั้นมีความคล้ายคลึงและผูกพันในหลักการเดียวกัน ต่างก็มีส่วนร่วมอยู่ในความต้องการและผลประโยชน์ของชาติร่วมกัน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือต่างก็เคารพในความเป็นอิสระของกันและกัน และต่างก็ดูแลรับผิดชอบตนเองมาตั้งแต่ต้นในประวัติศาสตร์อันยาวนานแล้ว

หลักสำคัญอีกประการหนึ่งในระบบการเมืองการปกครองในสหรัฐอเมริกาก็คือ การแยกอำนาจอย่างเด็ดขาด โดยให้มีระบบตรวจสอบและคานอำนาจ (System of Checks and Balances) ในฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งกันและกันได้ การแยกอำนาจอย่างเด็ดขาดก็คือ การแยกอำนาจฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการจากกันและกัน หลักการนี้มาจากแนวคิดของมองเตสกีเยอร์ (Montesquieu) ซึ่งได้ถูกนำมาใช้ในอเมริกาอย่างจริงจังและชัดเจนควบคู่ไปกับการระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

การศึกษาระบบการแยกอำนาจสามารถดูได้จากการทำงานของอำนาจแต่ละฝ่ายว่าเป็นอย่างไร ดังต่อไปนี้คือ รัฐสภา ประธานาธิบดี และรัฐบาลแห่งชาติ และฝ่ายตุลาการ

3. ระบบรัฐสภา

รัฐสภาแห่งสหรัฐอเมริกา (Congress) นั้นประกอบด้วยสองส่วนคือ สภาผู้แทนราษฎร (The House) และสภาผู้แทนรัฐ (The Senate) สภาทั้งสองส่วนนี้สะท้อนหลักการทางการเมืองที่สำคัญในอเมริกาก็คือ หลักการเรื่องพหุนิยม (pluralism) ประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบขึ้นจากหลายส่วนที่มีลักษณะต่างกัน สภาผู้แทนราษฎรหมายถึง สภาที่เป็นตัวแทนประชาชนทุกคนของประเทศ และสภาผู้แทนรัฐคือสภาที่เป็นตัวแทนของรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาแต่ละรัฐต่างก็มีฐานะความเป็นหนึ่งรัฐที่เสมอภาคกันไม่ว่าจะเป็นรัฐใหญ่หรือรัฐเล็กก็ตาม สภาผู้แทนรัฐหรือสภาซิเนตนี้จึงมีความหมายต่างจากสภาสูงในอังกฤษ

สภาผู้แทนราษฎรคำนึงถึงความเสมอภาคกันของคนอเมริกัน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงมาจากเขตเลือกตั้ง (district) ที่มีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน หรือการแบ่งเขตเลือกตั้งให้มีผู้แทนได้เขตละหนึ่งคน เป็นระบบหนึ่งคนหนึ่งเสียง (one man one vote) การคำนวณอัตราเฉลี่ยของจำนวนประชากรต่อผู้แทนหนึ่งคน และการปรับเขตเลือกตั้งก็จะมีคณะกรรมการดูแลเขตเลือกตั้ง (congressional districts) ที่จะปรับปรุงดูแลให้มีอัตราเฉลี่ยที่เสมอภาคทุก 10 ปี ในทางปฏิบัตินั้น จำนวนประชากรในแต่ละเขตเท่าเทียมกันได้ยาก การปรับปรุงเขตพื้นที่ เพียงแต่จะทำให้จำนวนประชากรในแต่ละเขตมีต่างกันไม่เกินร้อยละ 10 เขตชนบทจะมีอัตราเฉลี่ยของประชากรเบาบางกว่าเขตเมืองจึงอาจได้เปรียบกว่า ในขณะที่ผู้แทนต่อจำนวนประชากรในเขตชนบทอาจน้อยกว่าจำนวนประชากรต่อผู้แทนหนึ่งคนในเขตเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี ผลที่เกิดขึ้นก็คือ ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะมีความใกล้ชิดและความผูกพันกับประชาชนเพราะประชาชนต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระยะสั้น ๆ จึงทำให้ได้พิจารณาบทบาทของผู้แทนราษฎรอยู่เสมอ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งตลอดเวลา ทุกรี่ก็ตาม ระยะเวลาสั้น ๆ เช่นนี้ก็ทำให้มีค่าใช้จ่ายมากในการดำเนินการเลือกตั้งมากกว่าช่วงเวลาระยะยาวด้วย

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ การที่มีการเลือกตั้งทุก ๆ 2 ปีนั้น ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนเก่ามักจะได้รับเลือกกลับเข้ามาอีกอยู่เสมอ สมาชิกสภาเหล่านี้จะผูกขาดการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสภา และทำให้มีอิทธิพลอยู่ในระดับสภาได้ สามารถต่อรองกับรัฐบาลระดับสหพันธรัฐแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางธุรกิจในระดับมลรัฐกับรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐได้ด้วย วิธีการลดอิทธิพลและบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนอาวุโสที่จะเข้ามาผูกขาดการดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการฝ่ายสำคัญ ๆ ในสภาได้ก็คือการให้ลงคะแนนลับในระดับสภาในการเลือกประธานคณะกรรมการสภาเหล่านั้น เป็นการหลีกเลี่ยงมิให้ต้องเกิดความเกรงใจในการลงคะแนน และทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีโอกาสหมุนเวียนกันเป็นประธานคณะกรรมการสภาฝ่ายต่าง ๆ มากขึ้น

ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนรัฐ หรือบางครั้งก็เรียกว่า สภาสูงหรือสภาชินเดนนั้น มีฐานะความเท่าเทียมกันในแง่ความเป็นผู้แทนรัฐที่เสมอภาคกัน แต่ละรัฐจะมีผู้แทนรัฐละสองคน ทำ

ให้รัฐที่มีขนาดใหญ่มาก ๆ เช่น นิวยอร์ค หรือ แคลิฟอร์เนีย ไม่มีฐานะที่เหนือกว่ารัฐเล็ก ๆ เช่น มิสซิสซิปปี อาร์คันซอส เมน หรือเวอร์มอนท์

นอกจากนั้น สภาผู้แทนรัฐนี้ก็ยังมีบทบาทที่ถ่วงดุลกับสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาล่างด้วย สมาชิกสภาผู้แทนรัฐจะมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี จึงมีฐานะตำแหน่งมั่นคงและเป็นอิสระกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากไม่ต้องพะวงต่อการหาเสียงเลือกตั้งบ่อย ๆ นอกจากนั้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาสูงยังใช้ระบบเลือกตั้งหมุนเวียนคราวละหนึ่งในสามทุก ๆ สองปี สมาชิกสภาสูงจึงไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาสูงแต่ละครั้ง แต่จะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปบางส่วนเท่านั้น สภาสูงจึงสามารถทำงานโดยมีแผนงานระยะยาวได้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาสูงมีลักษณะที่ไม่เหมือนกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลการมีสภาสูงนั้นต่างจากสภาล่าง สภาสูงเป็นสภาผู้แทนรัฐแต่ละรัฐ จึงใช้ระบบการเลือกตั้งทั่วไปจากระดับรัฐ โดยไม่คำนึงถึงขนาดของรัฐหรือจำนวนประชากรที่มีในแต่ละรัฐ คือเลือกตั้งโดยประชาชนทั้งรัฐ ยิ่งรัฐใหญ่หรือเป็นรัฐที่มีความเจริญ เป็นเขตเศรษฐกิจหรือเขตอุตสาหกรรมสำคัญ การรณรงค์หาเสียงก็ทำได้ยาก แต่สมาชิกที่ได้รับเลือกก็ไม่ได้มีบทบาทอิทธิพลเหนือกว่าสมาชิกสภาผู้แทนจากรัฐเล็ก ๆ เมื่ออยู่ในระดับสภาสูงด้วยกัน

จากการที่จำนวนสมาชิกสภาสูงมีน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาล่าง ทำให้มองเห็นบทบาทของสมาชิกสภาสูงได้ง่ายกว่าสมาชิกสภาสูงโดยทั่วไปมักเป็นที่รู้จักของประชาชนมากกว่าสมาชิกสภาล่าง สมาชิกสภาสูงจึงมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นกว่าสมาชิกสภาล่าง ทั้งยังได้รับการยอมรับในด้านเกียรติยศชื่อเสียงเหนือกว่าสมาชิกสภาล่าง สภาสูงมักได้รับความสนใจและมีบทบาทสำคัญในทางการเมืองมากกว่าสภาล่าง เช่น การพิจารณาปัญหาสำคัญ ๆ หรือการเสนอร่างกฎหมายสำคัญ ๆ ของสภาสูงจะได้รับความสนใจจากประชาชน การทำงานของสภาสูงจะแบ่งออกเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เป็นจำนวนกว่าร้อยชุด สมาชิกสภาสูงแต่ละคนจึงมีส่วนในการควบคุมนโยบายหรือดูแลในปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะทุกคน นับว่าเป็นการกระจายอำนาจในการทำงานของสภาสูงที่ทำให้ระบบพหุนิยมดำเนินไปได้อย่างดี

การทำงานของสภาและฝ่ายบริหาร

จะเห็นได้ว่าสภาสองส่วนมาจากการเลือกตั้งคนละระบบ จึงมีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกัน สภากับฝ่ายบริหารก็แยกกันทำงานโดยอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานาธิบดีนั้นมาจากการเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่ง ผลที่ปรากฏอยู่เสมอก็คือ เสียงข้างมากในสภาและเสียงข้างมากที่เลือกประธานาธิบดีนั้นจะไม่ตรงกัน

ได้มีผู้ที่ศึกษาระบบการเมืองอเมริกันที่ชี้ให้เห็นว่าคนอเมริกันตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาและการลงคะแนนเลือกตั้งประธานาธิบดีแตกต่างกัน ไม่ได้คิดถึงสิ่งเดียวกัน ในขณะที่ลงคะแนนเลือกตั้ง ดังนั้น ผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาและประธานาธิบดีจึงแตกต่างกัน เช่น การลงคะแนนทั้งสองครั้งอาจไม่ได้เลือกเพราะเหตุผลทางการเมืองเพื่อเลือกพรรคเดียวกัน เป็นต้น ดังนั้น ในระบบการเมืองดังกล่าววุฒิสภาและประธานาธิบดีจึงทำงานในลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน ต่างคนต่างทำ รัฐสภาจะออกกฎหมายให้ฝ่ายบริหารนำไปใช้ ในขณะที่ในบางครั้งฝ่ายบริหารก็จะดำเนินนโยบายอย่างอิสระ โดยไม่อาศัยกฎหมายที่มีอยู่ เช่น การดำเนินนโยบายเรื่องการสงครามของประธานาธิบดีนิกสัน ในการส่งทหารไปรบที่เวียดนาม การไปตั้งฐานทัพในประเทศไทย ในต้นปี 1973 เป็นการดำเนินการโดยไม่ได้ขอมติจากรัฐสภาก่อน หรือการที่ประธานาธิบดีจะดำเนินนโยบายทางการคลังก็อาจไม่ได้อาศัยกฎหมายที่รัฐสภาออกให้ แต่อาศัยขอบเขตอำนาจของฝ่ายบริหารที่มีอยู่ในการบริหารเงินนั้นตามความเหมาะสมก็ได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวก็มีขอบเขตจำกัดในเรื่องวงเงินที่มีอยู่ รวมทั้งจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่มีอยู่ด้วย ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลในระบบประธานาธิบดีนี้สามารถหลีกเลี่ยงการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ (Treaty) ซึ่งรัฐธรรมนูญ กำหนดว่าให้ต้องอนุมัติผ่านสภาสูงด้วย โดยประธานาธิบดีจะใช้การทำข้อตกลงของรัฐบาล (Executive agreement) แทนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นถ้าสภาสูงไม่อนุมัติ หรือการที่รัฐบาลจะหลีกเลี่ยงไม่ตอบคำถามฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายตุลาการ โดยอ้างถึงเหตุผลเพื่อการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ เรียกว่าเป็นอภิสิทธิ์ของฝ่ายรัฐบาล (Executive privilege) ระบบเช่นนี้ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการแยกอำนาจในระบบประธานาธิบดีที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกาแน่นอน แต่โดยทั่วไปแล้วประธานาธิบดีจำเป็นต้อง

อาศัยอำนาจรัฐสภาอนุมัติอยู่แล้วการดำเนินงานระหว่างรัฐสภาและประธานาธิบดีจึงอาศัย
การประนี ประนอมกันทั้งสองฝ่าย

การดำเนินการควบคุมประธานาธิบดีโดยฝ่ายรัฐสภาที่สำคัญก็คือการดำเนินการไต่-
สวนเพื่อถอดถอนประธานาธิบดีออกจากตำแหน่ง (Impeachment)

อำนาจหน้าที่หลักของรัฐสภาก็คือการออกกฎหมาย สมาชิกรัฐสภาจะทำหน้าที่โดย
คำนึงถึงฐานะผู้แทนของประชาชน ความต้องการของประชาชนในเขตเลือกตั้งของตน รวมทั้ง
อาศัยปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
หรือผู้มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นโดยเฉพาะที่จะหาข้อมูล นำเสนอแนวทางหรือให้ความเห็น
คำแนะนำแก่สมาชิกสภาประกอบด้วย สมาชิกสภาแต่ละคนจะมีทีมที่ปรึกษาเพื่อทำงาน
ให้โดยเฉพาะอีกส่วนด้วย สภาผู้แทนราษฎรหรือสภาล่างจะมีจำนวนสมาชิกมากกว่าสภาสูง
ดังนั้น การทำงานจึงมีลักษณะกว้าง ๆ มีระบบการทำงานที่ไม่ใกล้ชิด และเป็นขั้นตอนที่เป็น
ทางการมากกว่าในสภาสูง - การทำงานในระดับสภาสูงได้เปรียบกว่าเพราะมีโอกาสปรึกษ
กันอย่างใกล้ชิดทั่วถึงในหมู่สมาชิกด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ ของรัฐสภานั้น ได้กระทำกันใน
ระดับของคณะกรรมการสภาในฝ่ายต่าง ๆ มาแล้ว และเป็นที่ยุติกันโดยทั่วไปแล้วว่า
สมาชิกสภาจะตัดสินใจกันอย่างไรบ้าง การผ่านกฎหมายต่าง ๆ ในรัฐสภาจึงไม่ได้ใช้เวลา
กันนาน

นอกจากการทำงานในระดับรัฐสภาแล้ว ส่วนอื่น ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดนโยบาย
และการออกกฎหมายต่าง ๆ ของประเทศด้วยนั้นก็ได้แก่การเมืองระดับมลรัฐและพรรคการเมือง
สองส่วนนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและแนวนโยบายของรัฐสภาเช่นเดียวกัน

4. ประธานาธิบดี

ตำแหน่งประธานาธิบดีนับเป็นตำแหน่งที่มีภาระรับผิดชอบมากที่สุด และมีอำนาจ
สูงสุดในสหรัฐอเมริกา ถ้าหากมองผลกระทบของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีต่อประเทศ

ต่างๆ ทั่วไปด้วย ก็คงจะพบว่าฐานะของประธานาธิบดีนั้นมีความสำคัญระดับโลกเลยด้วยซ้ำ การที่สหรัฐอเมริกาครอบครองอาวุธที่มีอานุภาพร้ายแรง เช่น อาวุธนิวเคลียร์ จะเห็นได้ว่าบุคคลที่สามารถจะใช้อาวุธร้ายแรงที่สุดในโลกนี้ได้ก็คือตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกานี้เป็นบุคคลเพียงคนเดียวที่จะสามารถควบคุมการใช้อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างร้ายแรงที่สุดในโลกที่มีอยู่ในมือของประเทศสหรัฐอเมริกา นั่นได้ เช่นเดียวกับการที่ประธานาธิบดีจะตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาคือต่าง ๆ ให้กับมนุษยชาติแล้วก็ย่อมทำได้มากกว่าปัจเจกบุคคลอื่นโดยทั่วไปด้วยเช่นกัน ฐานะตำแหน่งและอำนาจของประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาจึงมีความสำคัญโดดเด่นมากกว่านักการเมืองอื่น ๆ โดยทั่วไปทั้งหมด ประกอบกับโครงสร้างการเมืองในระบบประธานาธิบดี ซึ่งเป็นการแยกอำนาจเด็ดขาด การทำงานของประธานาธิบดีจึงยิ่งเป็นอิสระคล่องตัวมากกว่าหัวหน้าฝ่ายบริหารในระบบรัฐสภา อย่างไรก็ตามประธานาธิบดีก็ยังคงเป็นปฎิชนคนธรรมดาคนหนึ่ง ดังนั้น ขั้นตอนของการ เลือกประธานาธิบดีจึงเป็นเพียงการแสวงหาผู้แทนของคนในสหรัฐอเมริกาเพื่อให้ดำรงตำแหน่งฐานะดังกล่าวเท่านั้น

การเลือกตั้งประธานาธิบดี

ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระเท่านั้น ตำแหน่งทั้งสองมาจากระบบการเลือกตั้งจากประชาชนทั้งหมด แต่ไม่ใช่จากการเลือกตั้งโดยตรง การเลือกตั้งประธานาธิบดีจะใช้ระบบการลงคะแนนเป็นสองขั้นตอน

ในขั้นตอนแรก ประชาชนจะลงคะแนนเพื่อเลือกผู้เลือกตั้งจำนวนหนึ่ง เรียกว่า คณะผู้เลือกตั้ง (Electoral College) คณะผู้เลือกตั้งในแต่ละรัฐจะมีจำนวนไม่เท่ากัน คือจะมีจำนวนเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาสูงและจำนวนสมาชิกสภาล่างของแต่ละรัฐที่มีอยู่รัฐใหญ่ๆ ที่มีประชากรจำนวนมากก็จะมีจำนวนคณะผู้เลือกตั้งจำนวนมากด้วย ส่วนรัฐเล็กๆ ก็จะมีคณะผู้เลือกตั้งอย่างน้อย 3 คน คือมีสมาชิกสภาสูง 2 คนและสภาล่างอีก 1 คน รัฐใหญ่เพียง 7 รัฐก็จะมีจำนวนคณะผู้เลือกตั้งถึงเกือบครึ่งของจำนวนคณะผู้เลือกตั้งทั้งหมดแล้ว รัฐ

ใหญ่ เหล่านี้ได้แก่ แคลิฟอร์เนีย นิวยอร์ก เพนซิลเวเนีย อิลลินอยส์ โอไฮโอ เท็กซัส และ มิชิแกน (ตัวอย่างเช่น ในปี 1980 ผู้เลือกตั้งจาก 7 รัฐมีจำนวนเท่ากับ 211 คน จากผู้เลือกตั้งทั้งหมด 538 คน) การหาเสียงในการเลือกตั้งประธานาธิบดีจึงมักจะเน้นที่รัฐใหญ่ ทั้ง 7 รัฐนี้เป็นสำคัญ เพราะคะแนนตัดสินใจจะอยู่ที่รัฐใหญ่ 7 รัฐนี้เสมอ

จากการเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งในแต่ละรัฐแล้ว คณะผู้เลือกตั้งก็จะไปทำการลงคะแนนเลือกประธานาธิบดีอีกครั้งอย่างเป็นทางการโดยตรงในขั้นที่สอง อย่างไรก็ตาม เมื่อประชาชนได้เลือกคณะผู้เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้วนั้น ก็เป็นที่ทราบกันชัดเจนแล้วว่าผู้ใดจะได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดี เพราะคณะผู้เลือกตั้งแต่ละชุดนั้นจะประกาศให้ทราบถึงการลงคะแนนของตนต่อประชาชนไว้ก่อนการเลือกตั้งแล้วว่าตนจะเลือกผู้ใดเป็นประธานาธิบดี ประชาชนจึงไปลงคะแนนเลือกคณะผู้เลือกตั้งที่จะลงคะแนนให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีตามที่ตนต้องการ เป็นการลงคะแนนเลือกประธานาธิบดีทางอ้อมผ่านการลงคะแนนให้กับคณะผู้เลือกตั้ง

ในทางกฎหมายแล้ว ไม่ได้มีข้อกำหนดใดบังคับกับคณะผู้เลือกตั้งต้องลงคะแนนเลือกประธานาธิบดีตามที่ตกลงไว้เท่านั้น บางครั้งผู้เลือกตั้งก็จะต่อรองกันในระดับคณะผู้เลือกตั้งเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดในระดับรัฐด้วยการลงคะแนนเลือกประธานาธิบดี

ตำแหน่งประธานาธิบดีจึงเป็นเพียงตำแหน่งเดียวที่มาจากการเลือกตั้งทั่วประเทศ แสดงว่าประธานาธิบดีนั้นเป็นผู้แทนของคนทั้งประเทศ ที่จริงแล้วคะแนนเลือกตั้งสำคัญที่จะทำให้ใครได้รับชัยชนะนั้นอยู่ที่รัฐใหญ่ ๆ เจ็ดรัฐนั้นมากกว่า และรัฐใหญ่ทั้งเจ็ดแห่งนี้ก็เป็รัฐที่มีความสำคัญในทางธุรกิจ และอุตสาหกรรมที่เป็นหลักของประเทศด้วย

การนับคะแนนของคณะผู้เลือกตั้งจะเป็นระบบที่คะแนนสูงสุดได้ทั้งหมด (winner-take-all) คือตัดสินด้วยคะแนนชนะอย่างเฉียวเท่านั้น ถ้าคะแนนกลุ่มคณะผู้เลือกตั้งใดชนะก็จะได้แต้มตามจำนวนคณะผู้เลือกตั้งของแต่ละรัฐทั้งหมด ไม่ได้คิดเป็นระบบสัดส่วน ในบางครั้งถ้ารวมคะแนนของประชาชนที่ไปใช้สิทธิทั้งหมดแล้วก็อาจเป็นเสียงข้างมากได้ ดังนั้นจึงได้มีข้อเสนอที่จะพยายามเปลี่ยนแปลงระบบการลงคะแนน แต่ก็ยังหาข้อยุติไม่ได้

ส่วนตำแหน่งรองประธานาธิบดีซึ่งได้รับเลือกในคราวเดียวกันกับประธานาธิบดีนั้น หมายถึง ผู้ที่จะต้องทำหน้าที่แทนประธานาธิบดีในบางครั้ง รวมทั้งต้องทำหน้าที่แทนทันที

ถ้าหากประธานาธิบดีเสียชีวิตลง ถ้าหากรองประธานาธิบดีเสียชีวิตลงด้วย ประธานสภาผู้แทนราษฎรก็จะเป็นผู้ทำหน้าที่แทนในลำดับถัดไป

ข้อนำสังเกตประการหนึ่งก็คือ ตำแหน่งประธานาธิบดีนี้เป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจการตัดสินใจที่สำคัญ มีผลกระทบต่อระดับประเทศและระดับสากลดังได้กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการลอบสังหารประธานาธิบดีในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นอยู่เสมอ ถ้าเปรียบเทียบกับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอังกฤษ ซึ่งมีฐานะเป็นหัวหน้ารัฐบาลเช่นกัน แต่อำนาจของนายกรัฐมนตรีอังกฤษอยู่ภายในกรอบระบบรัฐสภานั้นยังถูกควบคุมได้มากกว่า ความขัดแย้งที่มีในระบบการเมืองของอังกฤษจึงไม่ถึงจุดแตกหักชนิดที่ต้องมุ่งทำลายชีวิตกันโดยตรงและการเสียชีวิตของนายกรัฐมนตรีอังกฤษก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินนโยบายหรือทิศทางการเมืองที่เป็นอยู่ได้ด้วย นายกรัฐมนตรีอังกฤษไม่เคยถูกลอบสังหารให้เสียชีวิตเลย ทั้งที่นายกรัฐมนตรีอังกฤษมีโอกาที่จะอยู่ในตำแหน่งได้นานกว่าตำแหน่งประธานาธิบดีในสหรัฐอเมริกาด้วย ด้วยเหตุนี้จึงควรศึกษาถึงบทบาทและความสำคัญของตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาต่อไป

ความสำคัญของประธานาธิบดี

1. ในทันทีที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีก็จะต้องดำรงตำแหน่งที่สำคัญอีกตำแหน่งก็คือ บทบาทของผู้นำกองทัพหรือผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพแห่งสหพันธรัฐ (Commander in chief) ซึ่งมีทหารในความรับผิดชอบประมาณกว่าสองล้านห้าแสนคน นั่นก็คือ กองทัพสหรัฐอเมริกาซึ่งมีแสนยานุภาพในการทำสงครามและมีกำลังอาวุธที่มีอำนาจการทำลายล้างได้มากที่สุดในปัจจุบันนี้อยู่ในอำนาจการควบคุมของประธานาธิบดี

โดยหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐสภามีอำนาจในการประกาศสงคราม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ประธานาธิบดีสามารถหลีกเลี่ยงการประกาศสงครามดังกล่าวโดยตรง แต่อาศัยข้อตกลงของรัฐบาล (Executive agreement) เพื่อร่วมมือกับรัฐบาลประเทศอื่นในการทำสงครามกับอีกฝ่ายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากสภาสูง ดังเช่นการที่สหรัฐอเมริกาได้ส่งทหารเข้าไปต่อสู้ในสงครามเวียดนาม สงครามเกาหลี สงครามอิรัก เป็นต้น รวมทั้งการที่

ประธานาธิบดีจะส่งทหารเข้าไปแก้ไขปัญหาและรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับมลรัฐต่าง ๆ ก็ทำได้เช่นกัน

2. ในการบริหารราชการระดับสหพันธรัฐ ประธานาธิบดีนับเป็นผู้บริหารระดับสูงสุดของประเทศในการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในงานราชการแห่งรัฐทั้งหมด ข้าราชการพลเรือนแห่งชาติมีมากกว่าสองล้านคน เฉพาะข้าราชการระดับสูงนั้นมีมากกว่าสองพันคน ประธานาธิบดีจะเป็นผู้แต่งตั้งข้าราชการประจำทำเนียบขาว ซึ่งนับว่าเป็นองค์กรที่มีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน ตำแหน่งซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดียังรวมถึง คณะทำงานของประธานาธิบดี ซึ่งจะเป็นผู้แนะนำเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ, นโยบาย และให้คำปรึกษากับประธานาธิบดี

ส่วนการแต่งตั้งข้าราชการบางส่วน เช่น เอกอัครราชทูต ผู้พิพากษาศาลของสหพันธรัฐ รัฐมนตรี และปลัดกระทรวงต่าง ๆ นั้นต้องได้รับการรับรองจากสภาสูงด้วย ในทางปฏิบัติแล้ว สภาสูงก็มักจะไม่ปฏิเสธการรับรองการแต่งตั้งของประธานาธิบดีในส่วนนี้

3. ในฐานะผู้นำทางการเมือง ประธานาธิบดีจะมีฐานะเป็นผู้นำพรรคที่จะต้องให้การสนับสนุนต่อพรรคการเมืองของตนด้วย ทำให้ประธานาธิบดีสามารถประสานนโยบายกับสมาชิกรัฐสภาจากพรรคเดียวกันได้ หรือในกรณีที่ต้องได้รับการรับรองโดยมติของรัฐสภา ประธานาธิบดีก็จำเป็นต้องอาศัยระบบพรรคในรัฐสภาสนับสนุน ในทางกลับกัน ประธานาธิบดีก็จะให้การสนับสนุนพรรคการเมือง และนโยบายทางการเมืองของพรรคในระดับมลรัฐด้วยเช่นกัน ประธานาธิบดีจึงไม่ได้อยู่ในฐานะที่จะต้องวางตัวเป็นกลางในการเมือง

4. ในฐานะที่เป็นผู้แทนของประชาชนทั้งประเทศ ประธานาธิบดีคงต้องรักษาเอกภาพแห่งชาติ และซึ่งแสดงออกถึงภาพลักษณ์ในนามของประชาชนทั้งหมด การกระทำต่าง ๆ ของประธานาธิบดีจึงหมายถึงประชาชนชาวอเมริกันเป็นส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมเจรจาในปัญหาต่าง ๆ การแสดงความรู้สึกต่อระบบการปกครองที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม หรือการเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในด้านมนุษยธรรมในประเทศต่าง ๆ ดังที่ ประธานาธิบดีแต่ละคนได้ดำเนินการมานั้น บางครั้งก็จะได้ยินคำว่า "ตำรวจโลก" อันหมายถึง การที่สหรัฐอเมริกาเข้าไปเกี่ยวข้องในปัญหาทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเกือบทุก

เรื่องในโลกนี้ และแสดงความเห็น รวมทั้งเข้าไปเจรจาไกล่เกลี่ยประนีประนอมและบีบบังคับด้วยกำลังทหาร ด้วยกำลังทางเศรษฐกิจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และมีบทบาทและอิทธิพลครอบงำประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประธานาธิบดีจะมีอำนาจอิทธิพลและบทบาทกว้างขวางมากมายดังที่กล่าวมาแล้ว แต่อำนาจของประธานาธิบดีก็ยังถูกจำกัดอยู่ได้ด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายส่วน เช่น

อำนาจในการให้การรับรองการกระทำต่าง ๆ ของประธานาธิบดี โดยรัฐสภาซึ่งระบุไว้โดยรัฐธรรมนูญ เป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งในการกำหนดขอบเขตอำนาจของประธานาธิบดี ดังนั้น การดำเนินการหลาย ๆ ประการของประธานาธิบดีจึงยังต้องอาศัยการรับรองของรัฐสภาอยู่ด้วย เช่น การใช้จ่ายเงินงบประมาณของประเทศ

การควบคุมโดยระบบศาล ซึ่งจะเป็นผู้ตีความการกระทำต่าง ๆ ของประธานาธิบดี ว่าถูกต้องตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งไม่ค่อยมีกรณีดังกล่าวนี้เกิดขึ้นมากนัก

การให้ความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการประจำหรือประชาชนโดยทั่วไป ความคิดเห็นของประชาชนที่แสดงออกในเรื่องต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องที่ประธานาธิบดีจะต้องให้ความสนใจและพยายามรับฟังอยู่เสมอ ไม่ให้เกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งรุนแรงในหมู่ประชาชนต่อการกระทำของประธานาธิบดี การตัดสินใจของประธานาธิบดีในบางครั้งจึงมาจากความรู้สึกที่ว่าเป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปเรียกร้อง

นอกเหนือไปจากนั้น ก็คือ บทบาทของประชาคมโลกที่จะมีต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาด้วย สหรัฐอเมริกาไม่ได้เป็นฝ่ายมีอิทธิพลหรือบทบาทที่อยู่เหนือการเมืองระหว่างประเทศ และไม่สามารถที่จะควบคุมกลไกของการเมืองระหว่างประเทศได้ ประธานาธิบดีไม่ได้มีอำนาจอิทธิพลเหนือฟ้าเหนือดินเหนือธรรมชาติ หรือเหนือความรู้ความก้าวหน้าของมนุษย์ในโลกได้

ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกายังเป็นเพียงปุถุชนธรรมดา แต่อยู่ในฐานะตัวแทนของคนอเมริกันทั้งหมด ซึ่งต้องแสดงออกถึงความเป็นคนที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต มีความสามารถและเป็นคนมีเกียรติ รักษาหน้าตาของประเทศด้วย ปัญหาส่วนตัวบางเรื่องของประธานาธิบดีจึงเป็นประเด็นที่ถูกนำมาวิพากษ์วิจารณ์ได้ เพราะถือว่าเป็นคนของสาธารณะ

ประธานาธิบดีคือผู้นำของคนในประเทศ ต้องมีทั้งความคิดและสามารถทั้งสองอย่างประกอบกัน ดังนั้นในกรณีที่ประธานาธิบดีกระทำผิดจึงต้องถูกออกจากตำแหน่งได้ด้วยกระบวนการถอดถอนประธานาธิบดีออกจากตำแหน่ง (Impeachment)

การพิจารณาถอดถอนตำแหน่ง

การพิจารณาถอดถอนตำแหน่ง (Impeachment) หมายถึง กระบวนการถอดถอนเจ้าหน้าที่แห่งรัฐออกจากตำแหน่งเนื่องจากการประพฤติผิดในหน้าที่การงานเป็นขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้ายาวนานมาก

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา มาตรา 1 ข้อ 3 กำหนดให้มีการถอดถอนเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการแห่งสหพันธรัฐออกจากตำแหน่งเมื่อได้มีการกระทำผิดสถานเบาเกิดขึ้น

สภาผู้แทนราษฎรจะเสนอการให้มีการไต่สวน และแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนจำนวนหนึ่งเพื่อพิจารณาก่อนที่จะส่งให้สภาสูงพิจารณา สภาสูงจะทำหน้าที่คล้ายกับผู้พิพากษาศาลที่จะไต่สวนพิจารณาตัดสินคดี ประธานาธิบดีที่เคยถูกเสนอให้ไต่สวนเพื่อถอดถอนออกจากตำแหน่งมาแล้วคือ ประธานาธิบดีแอนดรู จอห์นสัน (Andrew Johnson) ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน (Richard M. Nixon) และประธานาธิบดีบิล คลินตัน (Bill Clinton)

5. ฝ่ายตุลาการ

สิ่งสำคัญของการปกครองในระบบสหพันธรัฐก็คือ ระบบความสัมพันธ์ระหว่างมลรัฐต่าง ๆ และระหว่างมลรัฐกับสหพันธรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนั้นแต่ละมลรัฐและสหพันธรัฐนั้นมีกฎหมายรัฐธรรมนูญกำกับอยู่โดยเฉพาะ บทบาทสำคัญของรัฐบาลสหพันธรัฐจึงอยู่ที่ความสัมพันธ์กับระดับมลรัฐ ในส่วนที่เป็นบทบาทภายในรัฐเดียวกันรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธรัฐระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างมลรัฐไว้ว่าเป็นความเคารพเชื่อถือซึ่งกันและกัน (full faith and credit clause) ในด้านการใช้กฎหมายของแต่ละรัฐโดยไม่ก้าวก่ายกัน เมื่อมีปัญหาความ

ขัดแย้งในเชิงกฎหมายระหว่างรัฐ จึงมักจะเป็นเรื่องของฝ่ายตุลาการระดับสหพันธรัฐที่จะพิจารณา

ความคิดเห็นของฝ่ายตุลาการหรือศาลระดับสหพันธรัฐมักจะมีอิทธิพลสำคัญที่จะนำไปใช้ตีความในเรื่องสิทธิและหน้าที่รวมทั้งกฎหมายต่าง ๆ ว่าขัดกับรัฐธรรมนูญของสหพันธรัฐหรือไม่ แม้ว่าจะไม่ได้มีระบุไว้ในกฎหมายโดยเฉพาะก็ตาม ดังนั้น ศาลสูงของสหรัฐอเมริกา (United States Supreme Court) จึงมีอำนาจและบทบาทในระดับสูงเพราะเกี่ยวข้องกับการดูแลการตีความและการใช้กฎหมายต่าง ๆ ในระดับสหพันธรัฐและระดับมลรัฐด้วย และที่สำคัญก็คือการมีสิทธิที่จะพิจารณาการใช้อำนาจบริหารของรัฐบาลสหพันธรัฐและรัฐบาลมลรัฐ

การที่ศาลสูง มีอำนาจพิจารณาตีความทางกฎหมายและตัดสินการใช้กฎหมายในทุกระดับเช่นนี้ ศาลสูงจึงมีความสำคัญหลายประการ

1. ศาลสูงสามารถตัดสินและแก้ไขข้อขัดแย้งในทางการเมืองที่สำคัญ ๆ ได้ด้วยความสงบสันติ คือไม่ต้องใช้ความรุนแรงบีบบังคับ
2. ระบบศาลสามารถปกป้องกลุ่มชนส่วนน้อยและปัจเจกบุคคล โดยการจำกัดอำนาจทางการเมืองของฝ่ายบริหารในทางอ้อมได้
3. ระบบศาลทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนหรือการแก้ไขปัญหาย่างค่อยเป็นค่อยไป จนกว่าจะปรับเปลี่ยนไปในระดับกว้างขึ้นได้ในที่สุด
4. การเร่งรัดเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เร็วขึ้น ก็สามารถทำได้เช่นกันในกรณีที่เป็นเรื่องที่ต้องจะกระทำอย่างรวดเร็ว การพิจารณาตัดสินของศาลสูงมีผลให้การปกครองระดับมลรัฐต้องเร่งพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามไปด้วย
5. ระบบศาลทำให้เกิดช่องทางความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกเหนือไปจากระหว่างประชาชนกับรัฐบาล

ระบบศาลเป็นการใช้อำนาจตรวจสอบและถ่วงดุลอีกอย่างหนึ่งที่จะดูแลการดำเนินการทั้งในฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารได้ ศาลสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณากฎหมายในอีกแง่มุมหนึ่งได้ เป็นความเห็นในอีกด้าน คำพิพากษาศาลตัดสินของศาลนับเป็นบันทัดฐานสำคัญนำไปสู่การออกกฎหมายและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ คนอเมริกันโดยทั่วไปแล้วให้

ความเชื่อถือต่อฝ่ายศาลในฝ่ายศาลเองศาลในระดับล่างก็ให้ความเคารพเชื่อถือในศาลระดับสูง ทั้งหมดนี้จึงทำให้ระบบศาลมีอำนาจควบคุมที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งในการเมืองการปกครองของสหรัฐอเมริกา

ในทางปฏิบัติแล้ว ศาลอาจตัดสินใจว่ากฎหมายบางฉบับไม่ถูกต้องหรือขัดกับหลักแห่งกฎหมายก็ได้ ไม่ใช่ศาลจะต้องตีความตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้นอย่างเดียว บางครั้งก็อาจชี้ว่ากฎหมายบางฉบับหรือการพิพากษาลงโทษบางอย่างไม่ยุติธรรมพอ บางกรณีอาจยกโทษให้กับนักโทษหรือขอให้ผู้ต้องหาได้รับสิทธิบางอย่างที่ถูกปฏิเสธมาแล้วก็ได้หรือศาลอาจชี้ว่าหน่วยงานของรัฐไม่มีอำนาจในทางกฎหมายที่จะดำเนินการในบางเรื่องก็ได้ เป็นต้น

ระบบศาลสูงเป็นองค์กรอิสระอีกส่วนที่ไม่ได้มาจากการแต่งตั้งจากฝ่ายบริหารหรือโดยประธานาธิบดี การทำงานของศาลมีแนวโน้มที่จะเน้นถึงระดับปัจเจกบุคคลมากขึ้นกว่าเดิมเพื่อไม่ให้ระบบของรัฐบาลมีอำนาจควบคุมระบบสังคมมากเกินไปโดยอาศัยการอ้างเหตุผล ในเรื่องความมั่นคงของชาติ ซึ่งอาจทำให้สิทธิส่วนบุคคลบางส่วนถูกจำกัดไปก็ได้ เช่น ผู้ต้องหาจะต้องมีสิทธิและเสรีภาพอยู่อย่างครบถ้วนจนกว่าจะได้รับการพิจารณาและตัดสินตามกฎหมายแล้วว่ามีผิด

ในยุคหลัง ๆ มานี้ ศาลมีบทบาทเป็นผู้ชี้้นำสังคมมากขึ้นแทนที่จะอยู่ภายใต้กรอบการตีความตามกฎหมายที่เป็นอยู่อย่างเดียว บางประเด็นที่เป็นปัญหาสังคม เช่น เรื่องสิทธิมนุษยชน จริยธรรม หรือแม้แต่ในเรื่องความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น พงศรณาในเรื่องการทำโคลนนิ่งมนุษย์ การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม การพิทักษ์ชีวิตสัตว์ เมื่อมีผู้เสนอหรือนำคดีขึ้นสู่ศาล คำตัดสินของศาลก็จะเป็นบันทัดฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การร่างกฎหมายใหม่ ๆ ขึ้นมา เช่น การออกกฎหมายลงโทษผู้ที่ทำทารุณกรรมสัตว์ ฉะนั้นบทบาทของฝ่ายตุลาการจึงต้องก้าวนำสังคมได้ด้วย ไม่ใช่การคุมอยู่ด้านหลังของกฎหมายด้านเดียว

6. สภาพภาพรวมของการเมืองอเมริกัน

ประเทศสหรัฐอเมริกาเปรียบเสมือนคนร่างยักษ์ใหญ่ ภายใต้ระบบที่เป็นประชาธิปไตย การเมืองในอเมริกาจะมั่นคงแข็งแรงได้โดยมีพื้นฐานของประชาชนที่มั่นคง การเมืองในอเมริกาต้องอาศัยพื้นฐานประชาชนระดับรากหญ้าที่ยึดแน่น เหมือนมนุษย์ร่างยักษ์ที่ต้องมีเท้าใหญ่มาก ๆ เพื่อให้ยืนได้อย่างมั่นคง

รากหญ้าของสังคมจะส่งกระแสต่างๆ เข้าสู่สังคมได้อย่างดีก็ต้องอาศัยท่อนำส่งหรือสื่อทุกชนิด ในสังคมที่จะนำส่งกระแสของสังคมป้อนเข้าสู่ระบบการรับรู้และตัดสินใจได้ตามข้อเท็จจริง

ระบบสังคมอเมริกันเปิดกว้างเพื่อรับเอากระแสธารแห่งความต้องการของสังคมจากทุกส่วนเข้ามา วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันจึงมีลักษณะของการรับฟังประชาชนและให้ความสำคัญต่อกระแสสังคมในระดับรากหญ้าเป็นอย่างยิ่ง การที่จะรับกระแสจากภายนอกประเทศนั้นจะมีน้อยกว่าในประเทศอย่างมาก

นักการเมืองทุกระดับจะให้ความสนใจติดตามรับฟังประเด็นต่าง ๆ จากสื่อต่าง ๆ ทุกระดับเพื่อนำไปสู่การสร้างกฎหมายหรือเข้าไปสู่กระบวนการนิติบัญญัติ เช่นเดียวกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ นับตั้งแต่ตัวประธานาธิบดีไปจนถึงระดับเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น จะเปิดรับสื่อต่าง ๆ ให้เข้ามาได้โดยสะดวกเช่นเดียวกันหมด

ดังนั้น สื่อสารมวลชนในสหรัฐอเมริกาจึงมีความสำคัญ ไม่ว่าจะ เป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนบทบาทของเอกชนต่าง ๆ ศูนย์ศึกษาและวิจัยต่าง ๆ มหาวิทยาลัย มูลนิธิเพื่อสังคม ตลอดจนองค์กรทางศาสนา องค์กรเหล่านี้เป็นตัวรับ-ส่งสะท้อนภาพของสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ออกมา ทำให้มองเห็นปัญหา ความต้องการ ความคิดเห็น ความขัดแย้ง รวมทั้ง คำตอบต่าง ๆ ของคนในสหรัฐอเมริกาได้อย่างกว้างขวาง ในระดับของสถาบันทางการเมือง นับตั้งแต่ประธานาธิบดี รัฐสภา ฝ่ายตุลาการ รัฐบาลสหพันธรัฐ รัฐบาลมลรัฐ และระดับท้องถิ่น จึงต่างก็ให้เห็นภาพสะท้อนเหล่านี้เช่นเดียวกับที่ประชาชนมองเห็น การคิดและตัดสินใจจึงมองเห็นได้จากทุกฝ่ายอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือขัดแย้งกันก็ตาม

ในระยะหลังนี้ บทบาทของอเมริกา ในระดับระหว่างประเทศนั้นดูเหมือนจะได้รับการยอมรับน้อยลงกว่าช่วงหลังสงครามโลก มองจากทัศนะของเวทีการเมืองระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาเข้าไปก้าวก้าวต่อปัญหาการเมืองระหว่างประเทศโดยตรงน้อยกว่าเดิม และไม่พยายามที่จะแสดงตนเป็นตำรวจโลกหรือผู้นำแห่งโลกเสรีเหมือนที่เคยเป็น ทั้งนี้รวมถึงการที่สหประชาชาติ และกลุ่มประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ มีการรวมตัวในลักษณะองค์กรสากลมากขึ้น เช่น สหภาพยุโรป กลุ่มประเทศอาเซียน โอเปค การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศจะเป็นระดับกลุ่ม ทำให้การเจรจาต่อรองในลักษณะทวิภาคีน้อยลงไป ทำให้สหรัฐอเมริกาสบบทบาทในฐานะเป็นผู้นำของโลกอย่างเป็นทางการเป็นเอกเทศลงไป แต่มนุษย์ร่วมอย่างเช่นสหรัฐอเมริกาถูกมองเห็นได้ง่ายอยู่แล้ว ระบบประเทศที่เปิดกว้างทำให้มองเห็นความเป็นไปในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทะลุปรุโปร่ง เช่นเดียวกับที่สหรัฐอเมริกามองมาที่ภายนอกประเทศได้กว้างขวางด้วย

ในทางสังคมแล้ว สหรัฐอเมริกาถูกมองว่าเป็นสังคมที่ใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย วัฒนธรรมของคนอเมริกันคือ กินง่าย อยู่ง่าย ไม่เคร่งครัดในระเบียบวินัย ไม่ค่อยอนุรักษนิยม คนยุโรปชอบใช้ของเดิม เมื่อเสียก็จะซ่อมให้ใช้ได้ไม่ทำลายทิ้ง ในขณะที่คนอเมริกันจะใช้ของชนิดที่ใช้แล้วทิ้งได้ ไม่ต้องซ่อมหรือนำมาใช้อีก เช่น การรับประทานอาหารในลักษณะที่ห่อมาเพื่อให้กินแล้วทิ้งไปได้เลย วัฒนธรรมแบบอเมริกันเช่นนี้แพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งให้เห็นถึงอิทธิพลทางวัฒนธรรมของคนอเมริกันที่ยังนำอยู่ คนอเมริกันเป็นคนตัวโต เป็นผู้นำเพราะมองเห็นได้ง่าย แต่คนอเมริกันมองคนอื่นไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจในรายละเอียด คนตัวเล็กที่จะคบกับคนตัวโต ๆ จึงต้องเป็นฝ่ายระวังตัวและเข้าใจถึงลักษณะของประเทศสหรัฐอเมริกาในสภาพที่ได้กล่าวมาแล้ว

บรรณานุกรม

- Curtis, Michael. **Introduction to Comparative Government**. Fourth Edition. Addison-Wesley Educational Publisher Inc., 1997.
- Deutsch, Karl W., Dominguez, Jorge I., Hecló, Hugh. **Comparative Government : Politics of Industrialized and Developing Nations**. Houghton Mifflin Company., 1981.
- Grosser, Alfred. **Les pays d'Europe Occidentale**. La documentation française. Paris., 1994.
- Hague, Rod., Harrop, Martin., Breslin., Shaun. **Comparative Government and Politics: An Introduction**. Fourth Edition. Macmillan Press Ltd., 1998.